

Sirküler No : 2026/66

03.08.2026, Bursa

Konu : Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yürütülen yapılan döviz dönüşüm desteği teşvik mekanizmasında radikal ve kapsamlı bir değişiklik yapılmıştır.

1-ESKİ UYGULAMA NASILDI: 26 Ocak 2023 tarihli ve 32085 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **2023/5 sayılı Tebliğ**”, yurt dışı kaynaklı döviz gelirlerini (ihracat, yurt dışı hizmet geliri vb.) Türkiye’ye getirip Türk Lirası’na dönüştüren firmaları teşvik etmeyi amaçlıyordu. Eski sistemde:

- **Şartlı Döviz Satışı ve Taahhüt:** Firmalar, dövizlerini TCMB’ye satıp %2 (belirli dönemlerde geçici olarak %3) oranında döviz dönüşüm desteği sağlanıyordu.
- **Sıkı Döviz Almama Kısıtı:** Destekten yararlanan firmalara, belirli bir süre boyunca (örneğin 1 ay) piyasadan yeniden döviz alımı yapmama taahhüdü alınıyordu.
- **Katı Yaptırımlar:** Taahhüdünü ihlal eden firmalardan ödenen destek tutarları reeskont faiziyle geri alınıyor ve bu firmaların belirli sürelerle TCMB kaynaklı kredilere erişimi engelleniyordu. Zaman içerisinde bu katı taahhüt mekanizması ve bürokratik engeller, ihracatçı ve döviz kazandırıcı firmaların hareket alanını daralttığı gerekçesiyle eleştirilmekteydi.

2-01 AĞUSTOS 2026 TARİH VE 33327 SAYILI RESMÎ GAZETE YAYINLANAN 2026/11 SAYILI TEBLİĞ DÜZENLEMESİ VE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER:

Yapılan düzenleme ile mevzuat metninde ve ana unsurlarda Ağırlıklı Olarak Döviz Pozisyonu Esasına Geçilmiş, Taahhüt Bürokrasisi Esnetilmiş Ve Yaptırım Mekanizması “Teşvik + Sıkı Denetim” Modeline Dönüştürülmüştür.

a-Yürürlük Tarihi Ve Uygulama Süresi: Yeni düzenleme **1 Ağustos 2026** tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Destek uygulamasının son geçerlilik tarihi **31 Ocak 2027** tarihine kadar uzatılmıştır. Yeni teknik ve metodolojik kısıtlar (döviz pozisyonu ve katma değer esaslı limitler) ise **1 Ekim 2026** tarihi itibarıyla tam olarak uygulanmaya konulacaktır.

b-Güncel Destek Oranı: Yurt dışı kaynaklı dövizlerin aracı bankalar vasıtasıyla TCMB’ye satılması durumunda genel olarak firmalara **%2** oranında döviz dönüşüm desteği ödenmeye devam edecektir.

c-Döviz Pozisyonu Şartı Ve Katma Değer Limitleri: Eski “döviz almama taahhüdü” yerine, firmanın TCMB tarafından belirlenen **döviz pozisyonu oranını aşmaması** şartı getirilmiştir. Ayrıca firmaların ürettiği katma değer esas alınarak destekten yararlanılabilecek azami tutarlara üst limit getirilebilecektir.

d-Aracı Banka Ve Firma Kontrolü Tanımları: “Aracı banka” tanımı netleştirilmiş, firmaların denetimi ve veri paylaşımı kolaylaştırılmıştır. Ayrıca grup şirketlerini kapsamak üzere “**Firma Kontrolü**” (en az %50 hisse, oy hakkı veya yönetim kurulu çoğunluğu) tanımı mevzuata eklenmiştir.

e-Denetim Ve Yetki Genişlemesi: Sadece beyana dayalı işlem dönemi sona ermiş; aracı bankalara belgeleri detaylı inceleme yükümlülüğü verilmiş ve TCMB’ye firmalar nezdinde doğrudan denetim/inceleme yetkisi tanınmıştır.

2023/5 ve 2026/11 Sayılı Tebliğ Karşılaştırma Tablosu: 2026/11 sayılı Tebliğ ile 2023/5 sayılı Tebliğ’de yapılan temel değişiklikler ve yeniliklerin karşılaştırmalı tablosu aşağıdadır:

Parametre / Konu	Eski Uygulama (2023/5 Sayılı Tebliğ)	Yeni Uygulama (2026/11 Sayılı Tebliğ)
Temel Mekanizma	Döviz almama taahhüdü / Katı kısıtlar	Döviz pozisyonu esas ve katma değer limitleri
Destek Oranı	%2 (Sürelili uzatmalarla %3 uygulanmıştı)	%2 (Sabit döviz dönüşüm desteği) (31.01.2027 tarihine kadar %3 uygulanması)
Uygulama Süresi	31 Temmuz 2026’da sona erdi	%3 destek uygulaması 31 Ocak 2027 tarihine kadar uzatıldı
Bürokratik Engel ve Esneklik	Sert işlem kısıtları ve döviz alım yasakları	Geliştirilmiş esneklik, döviz pozisyonuna dayalı serbestlik
Aracılı İhracat	Standart prosedürler	Yeni aracılı ihracat mekanizmaları ve kolaylaştırılmış süreçler
Grup Şirketi Etkisi	Yalnızca ihlal eden tüzel kişilik odaklı	Firma kontrolü (%50+ ortaklık) üzerinden tüm grup şirketlerini kapsayan yaptırımlar

Parametre / Konu	Eski Uygulama (2023/5 Sayılı Tebliğ)	Yeni Uygulama (2026/11 Sayılı Tebliğ)
Yaptırım ve Denetim	Destegin reeskont faiziyle iadesi	Destek iadesi + Kur farkı + Kanuni faiz + TCMB Kredi Yasağı + Suç Duyurusu

3-ESKİ UYGULAMAYA KIYASLA FİRMALARI VE FİNANSAL PİYASALARI DOĞRUDAN ETKİLEYECEK EN KRİTİK 5 TEMEL YENİLİK VE FARKLAR

a-Katı Döviz Alım Yasağından “Döviz Pozisyonu Esasına” Geçiş: Firmaların elini kolunu bağlayan “döviz satıp destek aldıysan döviz alamazsın” kuralı yerine, firmanın finansal dengesini koruyan döviz pozisyonu oranı sınırı getirilmiştir.

b-Katma Değer Odaklı Destek Limitleri: Destek tutarları sadece getirilen döviz miktarına değil, firmanın yarattığı net katma değere göre kurgulanarak reel üretime katkı sağlayan firmaların önü açılmıştır.

c-Grup Şirketleri ve Holding Düzeyinde Risk Paylaşımı: Sorumluluk sadece işlemi yapan tek bir şirketle sınırlı kalmayıp, “%50 firma kontrolü” kuralı ile tüm grup şirketlerine yayılmıştır.

d-Banka Aracılığı ve Belgeli Denetim Sorumluluğu: Aracı bankalar artık sadece işlemleri onaylayan birer vasıta değil, verilerin doğruluğunu ve döviz kaynağını teyit etmekle yükümlü denetim organı haline gelmiştir.

e-Çok Kademeli ve Ağırlaştırılmış Yaptırım Seti: Usulsüz kullanım tespiti durumunda sadece ana para iadesi değil; kur farkı, faiz, kredi kanallarının kapatılması ve yargı sürecinin başlatılması paket halinde devreye alınmıştır.

4-SERBEST BIRAKILAN, ESNETİLEN HUSUSLAR VE GÜNCEL DESTEK ORANI: 2026/11 sayılı Tebliğ ile birlikte, firmaların hareket alanını daraltan bürokratik engeller esnetilmiş ve eskiye göre serbest bırakılan/kolaylaştırılan hususlar netleşmiştir. Önceden yasak/kısıtlı olup şimdi serbest bırakılan veya esnetilen temel hususlar ve güncel destek oranı:

a-Güncel Destek Oranı: TCMB’ye satışı yapılan yurt dışı kaynaklı dövizler için uygulanacak güncel destek oranı **%2** olarak uygulanmaktadır. Ancak **%3 destek uygulaması 31 Ocak 2027 tarihine kadar uzatıldı.**

b-Operasyonel Esneklik: Eski dönemdeki sert döviz alım yasakları nedeniyle ticari operasyonlarını aksatan firmalar, belirlenen **döviz pozisyon limitleri dahilinde kalmak şartıyla** finansal hareket serbestisine kavuşmuştur.

c-Aracılı İhracatta Kolaylık: Dış ticaret sermaye şirketleri veya aracılı ihracat yapan firmaların döviz dönüşüm desteklerinden faydalanma süreçleri basitleştirilmiş ve muğlak alanlar netleştirilmiştir.

d-Bürokratik İade/İptal Baskısının Azaltılması: Doğru beyan ve geçerli finansal pozisyon sunan firmalar üzerindeki haksız takibat riskleri azaltılmış, esnek yönetim imkânı sunulmuştur.

5-AYKIRILIKLAR, YAPTIRIMLAR VE HUKUKİ DEĞERLENDİRMELER: Tebliğ'in getirdiği en çok tartışılacak husus ise "Aykırılık ve Yaptırımlar" başlıklı maddeleridir. Yeni düzenlemeye göre; gerçeğe aykırı beyanda bulunan, döviz pozisyonu oranını ihlal eden veya temin ettiği desteği haksız kullanan firmalardan:

- Ödenen döviz dönüşüm desteği **kur farkı ve kanuni faiziyle** birlikte geri alınır.
- Bu firmalar ve %50'den fazla hissesine/yönetimine sahip olunan **tüm grup şirketleri**, belirli sürelerle Merkez Bankası kaynaklı kredi (reeskont vb.) kullanımından **men edilir**.
- Gerekli görülen hallerde ilgililer hakkında Cumhuriyet Başsavcılıklarına **suç duyurusunda** bulunulur.

Bilgilerinize sunarız, Saygılarımızla.

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız ağırlıklı olarak Danışman R.Bülent Demirağ sayfasından alınmış olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi önerilir.